

Eindversl. der Comm. van Rapp. over de wetsontw. nos. 306, 299, 181, 263, 146, 254 en 186 en Voorl. Versl. no. 272.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. Goedkeuring van eene met de gemeente 's Gravenhage gesloten overeenkomst tot afstand van grond (306);
- 2°. Goedkeuring van eene tusschen den Staat en de provincie Noordbrabant gesloten overeenkomst in zake overdracht en overneming van de brug over de Dintel te Stampersgat in de gemeente Oud- in Nieuw-Gastel en Fijnaart (299);
- 3°. Toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg en het in exploitatie brengen van een spoorweg van Erm over Emmen naar Ter Apel (181);
- 4°. Toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Alkmaar door de Zijpe naar Schagen (263);
- 5°. Toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg en het in exploitatie brengen van een spoorweg van Lichtenvoorde naar de Pruisische grens in de richting van Bocholt. (146).
- 6°. Over het ontwerp van wet tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen in de gemeenten Kruiningen, Schore en Wemeldinge, noodig voor den bouw van derde schutsluizen voor het kanaal door Zuid-Beveland te Hamsweert en te Wemeldinge. (254)

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 13 Juli 1908.

LAAN.
VON FISSENNE.
VAN NIEROP.
VAN LÖBEN SELS.
VAN VOORST TOT VOORST.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over het ontwerp van wet tot wijziging en aanvulling van de „Pensioenwet voor de zeemacht 1902” en de „Pensioenwet voor de landmacht 1902” (wetten van 9 Juni 1902, (Staatsbladen nos. 87 en 90). (186)

Bij het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp werd, evenals dit ook in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer was geschied, aangedrongen op wijziging van art. 7 van de Pensioenwetten van 9 Juni 1902 (Staatsbladen nos. 87 en 90) tot wegneming van de onbillijkheid, welke vervat is in de bepaling, dat overgang uit den dienst in een anderen tak van Rijksdienst ten gevolge heeft, dat de betrokkene geen recht meer kan doen gelden op toekenning van pensioen vanwege het Departement van Oorlog of van Marine.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 13 Juli 1908.

LAAN.
VON FISENNE.
VAN NIEROP.
VAN LÖBEN SELS.
VAN VOORST TOT VOORST.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over het ontwerp van wet tot nadere vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het 1908. (272)

Het afdelingsonderzoek betreffende dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Een lid heeft gebruik gemaakt van de bevoegdheid verleend bij art 42 van het Reglement van Orde en eene schriftelijke Nota ingeleverd, die door hem in zijne afdeling is voorgelezen en door de Commissie van Rapporteurs aan het Verslag is toegevoegd.

Vrij algemeen werd voorop gesteld, dat het thans niet het oogmerk was om diep in te gaan op het beleid van den Minister en de verschillende posten van deze begrooting. Deze begrooting is eigenlijk eene verlengde credietwet en bij de behandeling van de ingediende wijziging van de Militiewet, van de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1909, van den Raad van Defensie en eventuele andere wetsvoorstellen, zal er gelegenheid zijn om principieel en uitvoerig van gedachten te wisselen. Bij deze overwegingen voegde zich nog eene andere van ondergeschikte, maar toch feitelijk zeer gewichtige beteekenis. Waar het Departement van Oorlog zoozeer overladen, zoo niet overwerkt is door de bewerking van 3 begrootingen en ééne wijziging der Militiewet binnen het tijdsverloop van 6 maanden, en waar de Tweede Kamer het wenschelijk heeft geoordeeld nochtans reeds zeer uitvoerig van gedachten te wisselen, zal de Eerste Kamer wijs doen zich bij de gedachtenwisseling te beperken tot het urgente, wil er eenig uitzicht blijven op spoedige indiening van aangekondigde wetsontwerpen.

Deze gedachtengang is ook gevolgd door de Commissie van Rapporteurs bij de samenstelling van haar Verslag. In overeenstemming met den samensteller van de bij dat Verslag gevoegde Nota, die van meening is, dat deze Nota eerst tot haar recht kan komen indien zij behandeld wordt gelijktijdig met die der Oorlogsbegrooting voor het dienstjaar 1909, is het Verslag der uitvoerige discussiën, waartoe de regeling der hoogere bevelvoering en bovengenoemde Nota hebben aanleiding gegeven in de afdeling, waar zij werd ingediend, samengetrokken tot de punten, waaromtrent bepaalde zienswijzen aan de Regeering worden medegedeeld of wel vragen worden gedaan.

Hoogere bevelvoering.

Naar van meerdere zijden betoogd werd, ontbreekt tot nog toe aan de Staten-Generaal de gelegenheid om de nieuwe voorschriften voor vredetijd te toetsen aan die voor oorlogstijd.

Tevens ontbreken alle inlichtingen omtrent de regeling van de functie van leider der landsverdediging. De meening in de Nota verkondigd, dat de Souverein ipso jure daarmee belast behoort te zijn, vond geen instemming.

Uit het feit, dat de vroegere chef van den generalen staf is overgegaan en behouden blijft in zijn tegenwoordige functie van commandant van het veldleger, schijnt te moeten worden afgeleid, dat deze overgang niet inhield het overgaan van hooger en in lagere werkkring. Men betoogde, dat na den leider der landsverdediging, de chef van den generalen staf de hoogste functie behoorde te vervullen.

De tegenwoordige regeling van de functiën van den inspecteur-generaal der artillerie en den inspecteur der vestingartillerie werd aan critiek onderworpen, o. a. op grond van de omstandigheid, dat deze betrekkingen in oorlogstijd niet kunnen worden gehandhaafd.

Betreurd werd voorts, dat de goede regel, gevolgd bij het veldleger, dat de commandant en de divisie-commandanten reeds in vredetijd de beschikking hebben over het in oorlogstijd hun toekomende personeel en materieel, voor de commandanten der liniën en stellingen niet is doorgevoerd, hoezeer juist het beheer van het materieel en de munitie in zooveel hoogere mate een overwegende factor is voor de goede organisatie en voorbereiding van den oorlogstoestand.

Ook zocht men te vergeefs naar eene redelijke verklaring van den titel „inspecteur”. Uit de „instructiën” en uit de Memorie